

تنها گذاشتن کودک در خانه: چگونه و از چه زمانی؟

دکتر الهام شیراز: فوق تخصص روان پزشکی کودک و نوجوان و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

برای این که فرزندتان را در خانه تنها بگذارید باید به یک سری از خصوصیات او و شرایط حاکم بر زندگی خانوادگی توجه کنید و تنها در صورتی که بیشتر شرایط لازم مهیا باشد می‌توانید فرزندتان را، آن هم فقط برای چند ساعت، در منزل تنها بگذارید. قبل از این که فرزندتان را در خانه تنها بگذارید باید این موارد را بررسی کنید:

1. فرزندتان چقدر مسئولیت‌پذیر است و برای انجام دادن مسئولیت‌های شخصی، تکالیف مدرسه یا کارهای منزل چقدر جدیت و دقت دارد؟
 2. کودک‌تان در برخورد با موارد غیرمنتظره و پیش‌آمدهای ناگهانی چگونه عمل می‌کند؟
 3. آیا زمانی که کارها طبق روال معمول یا طبق خواست او پیش نمی‌رود، می‌تواند آرامش خود را حفظ کند؟
 4. آیا نکات ایمنی را بلد است و آن‌ها را رعایت می‌کند؟
 5. زمانی که تحت استرس قرار می‌گیرد، می‌تواند کماکان عاقلانه تصمیم‌گیری کند؟
 6. در مواجهه با موقعیت‌های جدید چگونه عمل می‌کند؟
 7. آیا محله شما امن است؟
 8. آیا همسایگان شما قابل اعتماد هستند؟
 9. آیا کودک‌تان از این که در منزل تنها باشد احساس مثبتی دارد؟
 10. آیا ممکن است تنها بودن باعث شود کودک شما عصبی، نگران یا مضطرب بشود؟
 11. آیا کودک‌تان کمک‌های اولیه را بلد است؟
 12. آیا او می‌داند اگر جایی از خانه آتش گرفت چه باید بکند؟
 13. آیا او می‌داند اگر برق منزل قطع شد، چه باید بکند؟
 14. آیا کودک‌تان می‌داند اگر غریبه‌ای تلفن زد چگونه با او صحبت کند؟
 15. آیا او می‌داند اگر غریبه‌ای خواست وارد منزل شود، چه باید بکند؟
- دانستن این موارد و بسیاری موارد مشابه دیگر می‌تواند به شما کمک کند تا ارزیابی کنید که کودک‌تان چه اندازه آمادگی و توانایی تنها ماندن در منزل را دارد.

شرایط سنی کودک نیز بسیار اهمیت دارد، برخی کشورها هشت‌سالگی را حداقل سن قابل قبول برای تنها

ماندن در منزل و مراقبت از خود تعیین کرده‌اند. اما شکی نیست که شرایط محیطی و سطح رشد عقلی - عاطفی - اجتماعی کودک نیز در این مسئله دخالت اساسی دارد و نمی‌توان تنها به سن تقویمی اکتفا کرد. بعضی از کشورها در مورد سن فرزندانی که قرار است در خانه تنها بمانند قوانینی دارند که بر اساس شرایط اجتماعی و فرهنگی همان کشور تنظیم شده است. تاکنون در ایران قانون مشخصی برای این مسئله تنظیم نشده است.

قوانین کشورهای غربی نیز با هم متفاوت است، حتی در ایالت‌های مختلف آمریکا هم قوانین با هم تفاوت دارند؛ اما اگر همه قوانین را کنار هم بگذاریم، می‌توانیم از آن‌ها این‌طور نتیجه بگیریم که حداقل سن مناسب برای تنها گذاشتن فرزند در خانه حدود 8 سالگی است، که آن هم با توجه به زمان و محلی که قرار است کودک در آن جا تنها باشد و میزان امنیتی که می‌توان برای او تأمین کرد، متغیر است.

در قوانین بعضی کشورها سپردن مسئولیت یک فرزند به فرزند بزرگتر، مجاز نیست، ولی در بعضی کشورهای دیگر این مجوز با شرایط خاص داده شده است. برای این‌که یک فرزند را به فرزند دیگر بسپاریم، سن فرزند بزرگتر باید به میزان معینی باشد و با توجه به این سن مشخص می‌شود که چه مدت می‌توان این مراقبت را به او سپرد. مسئله مشترک در قوانین همه کشورها این است که هر فرد کمتر از 18 سال باید با حضور یک بزرگتر مسئول در یک محل زندگی کند و فقط زمان‌های محدودی را می‌تواند تنها باشد.

تنها گذاشتن دو یا چند کودک با هم در خانه، شرایطی دارد که والدین باید به آن توجه کنند. فرزندانی که قرار است باهم در خانه تنها باشند باید آموزش‌های لازم را برای مراقبت از خود و دیگری دیده باشند و خصوصیات اخلاقی مشابه داشته باشند تا کمتر با هم اختلاف پیدا کنند. در عین حال باید بتوان بر رفتار آن‌ها نظارت داشت.

منبع:

کتاب " تنها در خانه: آیا می‌توان کودکان را در خانه تنها گذاشت؟ ". تألیف دکتر الهام شیرازی. انتشارات

قطره <http://nashreghatreh.com>